

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/16/2013
Identifikačné číslo spisu:	4012200819
Dátum vydania rozhodnutia:	31.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Zavadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:4012200819.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa V., bytom H. č. XXX, proti odporkyni Sociálna poisťovňa v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 30. novembra 2012, č.k. 19Sd/233/2012-23, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 30. novembra 2012, č.k. 19Sd/233/2012-23, p o t v r d z u j e .

Navrhovateľ nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre rozsudkom z 30. novembra 2012, č.k. 19Sd/233/2012-23, podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil rozhodnutie z 21. augusta 2012 číslo XXX XXX XXXX X, ktorým odporkyňa podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom zabezpečení“) a podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) zamietla žiadosť navrhovateľa o zvýšenie starobného dôchodku s odôvodnením, že suma starobného dôchodku bola stanovená v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Súd prvého stupňa považoval za preukázané, že odporkyňa priznala navrhovateľovi starobný dôchodok rozhodnutím z 29. októbra 1991 číslo XXX XXX XXXX v sume 2 167 Sk mesačne od 23. decembra 1991. Rozhodnutím zo 7. februára 1992 číslo XXX XXX XXXX upravila navrhovateľovi výšku starobného dôchodku na 2 962 Sk mesačne potom, ako vyhovel jeho žiadosti z 24. októbra 1991 o prehodnotenie výšky starobného dôchodku podľa zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách z dôvodu neplatnosti skončenia pracovného pomeru v Poľnohospodárskom odbornom učilišti Zlaté Moravce k 30. augustu 1973. Okolnosti nesúhlasu navrhovateľa s preskúmaným rozhodnutím uvádzané v navrhovateľom v priebehu konania krajský súd nepokladal za spôsobilé spochybniť jeho

vecnú správnosť, a preto rozhodnutie odporkyne potvrdil. S poukazom na § 142 ods. 1 OSP úspešnej odporkyni nepriznal náhradu trov konania, lebo jej trovy nevznikli.

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ odvolanie. Namietal, že krajský súd sa nezaoberal jeho námietkami a nezdôvodnil konkrétnymi číselnými údajmi, že vylúčením zo školstva z ideologických dôvodov neutrpel dlhodobú finančnú ujmu, ktorú podľa navrhovateľa nekompenzuje zvýšenie starobného dôchodku. Ďalej namietal, že odporkyňa nevykonala „výpočet starobného dôchodku človeka, ktorý nebol predčasne a nespravodlivo vyhodnený zo zamestnania“ ako navrhovateľ, a nevykonala vzájomné porovnanie týchto dôchodkov. Výtýkal krajskému súdu, že o takýto výpočet odporkyňu nepožiadala.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Uviedol, že navrhovateľovi pre uvádzanú diskrimináciu starobný dôchodok už raz zvýšila a z toho istého dôvodu zvýšenie starobného dôchodku už nie je možné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 a § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250l ods. 2 v spojitosti s § 250ja ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Podľa § 12 ods. 1 zákon o sociálnom zabezpečení priemerný mesačný zárobok je mesačný priemer hrubých zárobkov dosiahnutých v piatich zárobkovo najlepších kalendárnych rokoch v rozhodnom období; ak prichádza do úvahy viac rozhodných období, je priemerným mesačným zárobkom mesačný priemer hrubých zárobkov z toho rozhodného obdobia, v ktorom je tento priemer najvyšší.

Podľa § 12 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení rozhodným obdobím je obdobie desiatich po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov pred rokom, v ktorom vznikol nárok na dôchodok.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Zákonnosťou rozhodnutí a postupov je súlad týchto rozhodnutí a postupov s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky. Odporkyňa pri priznávaní (zvyšovaní, znižovaní) dôchodkovej dávky je povinná postupovať len podľa platných právnych predpisov a v prejednávanej veci podľa zákona o sociálnom zabezpečení, ktorý bol platný v čase vzniku nároku navrhovateľa na starobný dôchodok.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ žiadal o preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 21. augusta 2012 číslo XXX XXX XXXX o zamietnutí jeho žiadosti o prepočet sumy starobného dôchodku z 30. júla 2012.

V tejto žiadosti, označenej ako „Žiadosť o informáciu zvýšenia dôchodku z mimosúdnej rehabilitácie“ sa navrhovateľ domáhal, aby mu odporkyňa uviedla konkrétnu finančnú položku, o ktorú bol zvýšený jeho dôchodok na základe mimosúdnej rehabilitácie. Poukázal na list odporkyne z 18. apríla 2011, v ktorom sa tento údaj nenachádza. Ďalej namietal, že odporkyňa nesprávne ako posledný rok jeho zamestnania označila rok 1990, a nezaradila do priemerného mesačného zárobku jeho zárobok v roku 1991, v ktorom pracoval celý rok pred odchodom do dôchodku. Vtedajšiu krivdu (vynútené ukončenie pracovného pomeru učiteľa v roku 1973) pokladal za nedostatočne zohľadnenú vo výške starobného dôchodku. Žiadal preto úpravu dôchodku jeho zvýšením.

Odvolací súd z vyššie uvedenej žiadosti navrhovateľa vyvodil, že navrhovateľ nepokladal zvýšenie sumy starobného dôchodku podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v rozhodnutí odporkyne zo 7. februára 1992 číslo XXX XXX XXXX za dostatočné, a preto požiadal o zvýšenie dôchodkovej dávky.

V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia z 21. augusta 2012 číslo XXX XXX XXXX odporkyňa poukázala na svoje rozhodnutie o starobnom dôchodku z 29. októbra 1991 číslo XXX XXX XXXX

podľa § 20 a nasl. zákona o sociálnom zabezpečení a na svoje rozhodnutie zo 7. februára 1992 číslo XXX XXX XXXX o úprave výšky starobného dôchodku po zohľadnení § 21 ods. 1 písm. c) zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách. Tiež odôvodnila príčinu nezapočítania roku 1991 do rozhodného obdobia pre výpočet priemerného mesačného zárobku podľa § 13 ods. 3 písm. a) zákon o sociálnom zabezpečení.

Navrhovateľ v opravnom prostriedku a ani v odvolaní nenamietal, že by odporkyňa rozhodnutím z 21. augusta 2012 číslo XXX XXX XXXX X porušila ustanovenia zákona o sociálnom zabezpečení. Jeho námietky (nezapočítanie obdobia zamestnania v roku 1991) sa sčasti týkali rozhodnutia zo 7. februára 1992 číslo XXX XXX XXXX, ktoré nadobudlo právoplatnosť, a ktoré už z uvedeného dôvodu súd zrušiť nemôže.

V odôvodnení preskúmaného rozhodnutia k námietke o nezapočítaní obdobia zamestnania roku 1991 odporkyňa zaujala stanovisko s poukazom na § 12 ods. 3 písm. a) zákona o sociálnom zabezpečení, ktoré odvolací súd pokladá za zodpovedajúce zákonu. Navrhovateľovi dovŕšením 60 rokov veku 23. decembra 1991 podľa § 21 ods. 1 písm. e) zákona o sociálnom zabezpečení vznikol nárok na starobný dôchodok, preto rok 1991 nemožno zahrnúť do rozhodného obdobia pre výpočet priemerného mesačného zárobku. Rozhodným obdobím je obdobie pred rokom, v ktorom vznikol nárok na dôchodok, teda pred rokom 1990 (vrátane) spätne.

Ďalšie námietky navrhovateľa uvedené v odvolaní, spočívajúce v nevyhovení jeho žiadosti, aby odporkyňa vypočítala a následne porovnala sumu starobného dôchodku navrhovateľa so sumou starobného dôchodku inej osoby s rovnakým zamestnaním, voči ktorej nebolo postupované diskriminačným spôsobom tak, ako u navrhovateľa (vylúčením zo školstva z ideologických dôvodov v roku 1973), odvolací súd rovnako ako aj súd prvého stupňa nepokladali za právne opodstatnené. Takáto požiadavka navrhovateľa na účel výpočtu dôchodkovej dávky nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu, a preto ju súd prvého stupňa nemohol zohľadniť a nemohla tak urobiť ani odporkyňa. Ich postup zodpovedá zákonu, preto súdu ani odporkyni odvolací súd nemohol vytýkať pochybenie. Rovnako ani požiadavka, aby odporkyňa, prípadne súd vyčíslili, aká majetková ujma mu vznikla z dôvodu diskriminačného postupu voči nemu bývalým zamestnávateľom v roku 1973 nezodpovedá zákonu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tak ako súd prvého stupňa nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne, a preto rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods. 1 OSP ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Navrhovateľ v konaní nebol úspešný a úspešná odporkyňa nemá právo na ich náhradu (§ 250k ods. 1 OSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.